Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ.15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ.χρ.0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἐναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 3ον. Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἀπριλίου 1896 Ἔτος 18ον.—Ἀριθ. 15

ΚΑΙΣΑΡ ΚΑΣΚΑΜΠΕΛ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 101)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Η ΣΙΤΚΑ

Ἡ Σίτκα, ὁ Νέος Ἀρχάγγελος, ἐπὶ τῆς νήσου Βαρανὼφ κειμένη, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀρχιπελάγους τῆς δυτικῆς παραλίας, δὲν εἶνε μόνον τῆς νήσου ἡ πρωτεύουσα, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας, ἥτις πρὸ μικροῦ προσηρτήθη εἰς τὴν Συμπολιτείαν. Δὲν ὑπάρχει σημαντικωτέρα πόλις καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν χώραν, ὅπου πολίχνας μόνον καὶ χωρία ἀπαντᾷ τις κατὰ μεγάλας ἀποστάσεις.

Πρό τινων ἀκόμη ἐτῶν ἡ Σίτκα, μικρὸς ἐμπορικὸς σταθμός, ἐχρησίμευεν εἰς τὴν Ἀμερικανορωσσικὴν Ἑταιρίαν ὡς ἀποθήκη τῶν διφθερῶν αὐτῆς καὶ τῶν δερμάτων. Ἀλλὰ χάρις εἰς τὰς τελευταίας ἀνακαλύψεις, ἀφότου δηλαδὴ ἔγινε γνωστὸν ὅτι ἡ ἐπαρχία ἐκείνη συνορεύει μὲ τὰς πολικὰς χώρας, ἡ Σίτκα δὲν ἐβράδυνε νὰ λάβῃ σημαντικὴν ἀνάπτυξιν καί, ὑπὸ τὸ νέον καθεστώς, θὰ γίνῃ βεβαίως πλουσία πόλις, ἀνταξία τῆς μεγάλης Συμπολιτείας.

Ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ Σίτκα, μεταξὺ τῶν οἰκοδομῶν, τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς συγκρότησιν μιᾶς πόλεως, εἶχεν ἕνα λουθηρανικὸν Ναόν, ἁπλούστατον ἀλλὰ καὶ συγχρόνως μεγαλοπρεπέστατον, μίαν ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν μὲ θόλον, — ἐκτοπισθέντα ἀπὸ τοὺς διαυγεῖς οὐρανοὺς τῆς ἀνατολῆς, εἰς τὸν ὁμιχλώδη ἐκεῖνον οὐρανόν, — δύο Λέσχας, ἓν Σχολεῖον, ἓν Νοσοκομεῖον καὶ τέλος οἰκίας, ἐπαύλεις καὶ οἰκίσκους, γραφικῶς συσσωρευμένους ἐπὶ τῶν πέριξ γηλόφων. Τὸ σύνολον τοῦτο περιβάλλεται ἀπὸ τὸ αἰωνίως πράσινον πλαίσιον μεγάλου δάσους ἐκ δένδρων ρητινωδῶν καὶ ἀπὸ μίαν γραμμὴν ὑψηλῶν ὀρέων, τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ χάνονται εἰς τὴν ὁμίχλην. Τούτων δεσπόζει τὸ ὄρος Ἐδγκοῦμπον, τὸ ὁποῖον ὑψοῦται ὀκτακισχιλίους πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

«Ὁ Σέργιος ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ διὰ πρώτην φοράν». (Σελ. 115, στήλ. β'.)

Εἰς τὴν Σίτκαν, εὑρισκομένην ἐπὶ τοῦ πεντηκοστοῦ ἕκτου παραλλήλου, τὸ θερμόμετρον δὲν κατέρχεται σχεδὸν ποτὲ κάτω τῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ βαθμῶν, ἑκατονταβάθμου. Ἐν τούτοις δικαίως θὰ την ἀπεκάλει τις «χώραν τῶν ὑδάτων». Εἰς τὴν Σίτκαν βρέχει αἰωνίως, καὶ ὅταν δὲν βρέχῃ, χιονίζει. Διὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀπορίας ἄξιον ὅτι ἡ Εὔδρομος Οἰκία, ἀφ' οὗ διεπέρασε τὸν πορθμὸν ὅπως εἴπομεν διὰ λέμβου, μὲ ὅλον αὐτῆς τὸ προσωπικὸν καὶ μὲ ὅλα τὰ ὑλικά, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σίτκαν λουομένη ὑπὸ βροχῆς ραγδαιοτάτης. Ἐν τούτοις ὁ Κασκαμπὲλ δὲν παρεπονεῖτο διὰ τὴν ἥκιστα θριαμβευτικὴν αὐτὴν εἴσοδον. Ἀπεναντίας ἦτο κατευχαριστημένος, διότι εἰσήρχετο χωρὶς διαβατήριον.

«Πολλὲς φορὲς εἶχα τύχη 'ς τὴ ζωή μου, ἀλλὰ σὰν τὴ σημερινὴ ποτὲ! ἔλεγε. Καλ' ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ εἴμεθα μπροστὰ εἰς τὴν πόρταν, χωρὶς νὰ εἰμποροῦμεν νὰ ἔμβωμεν, καὶ ἔξαφνα ἡ πόρτα αὐτὴ νά μας ἀνοιχθῇ μ' ἕνα τέτοιο θαῦμα!»

Καὶ πραγματικῶς ἡ συνθήκη τῆς προσαρτήσεως τῆς Ἀλάσκας ὑπεγράφη ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Εὔδρομος Οἰκία ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ τὰ σύνορα. Ἡ σύμπτωσις δὲν ἦτο παράδοξος;

Καὶ τώρα θὰ ἦτο εὐκολώτατον νὰ μεταφερθῇ ὁ Ρῶσσος εἴτε εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Σίτκας, ὅπου θὰ εἶχε πᾶσαν ἰατρικὴν περίθαλψιν, εἴτε εἰς κανὲν ξενοδοχεῖον, ὅπου θὰ τον ἐπεσκέπτετο ἰατρός. Ἐν τούτοις ὅταν τοῦ τὸ ἐπρότεινεν ὁ Κασκαμπέλ,

— Εἶμαι πολὺ καλλίτερα, φίλε μου, εἶπεν ὁ ἀσθενής· καὶ ἐὰν δὲν σας δίδω βάρος....

— Βάρος! τί λέτε, κύριε! εἶπεν ἡ Κορνηλία. Τί ἐννοεῖτε μὲ τὴν λέξιν αὐτήν;

— Ἐδῶ εἶσθε 'στὸ σπίτι σας, προσέθεσεν ὁ Κασκαμπέλ, καὶ ἐὰν νομίζετε.

— Ναί, νομίζω ὅτι μὲ συμφέρει καλλίτερα νὰ μὴ ἀφήσω ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μὲ περιέθαλψαν καὶ με περιποιήθησαν μὲ τόσην ἀφοσίωσιν...

— Πολὺ καλά, κύριε, λαμπρά! Εἶνε ὅμως ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ γρήγορα ἕνας ἰατρὸς νὰ σας ἰδῇ.

— Δὲν εἰμπορεῖ τάχα νὰ ἔλθῃ ἐδῶ;

— Εὐκολώτατα· πηγαίνω ὁ ἴδιος νὰ προσκαλέσω τὸν καλλίτερον τῆς πόλεως. Ἡ Ε ὔ δ ρ ο μ ο ς Ο ἰ κ ί α ἐστάθμευσε παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς Σίτκας, εἰς τὴν ἐσχατιὰν δενδροφύτου λεωφόρου, ἥτις χρησιμεύει ὡς περίπατος καὶ ἐκτείνεται μέχρι τοῦ δάσους Ἐδῶ ὁ ἰατρὸς Χάρρυ, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Κασκαμπέλ, ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Ρῶσσον.

Ἀφ' οὗ ἐξήτασε προσεκτικῶς τὸ τραῦμα, ὁ ἰατρὸς ἀπεφάνθη ὅτι δὲν εἶνε βαρύ, τοῦ ἐγχειριδίου ἀναχαιτισθέντος ὑπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν. Οὐδὲν ὄργανον εἶχε προσδληθῇ καὶ χάρις εἰς τὰς περιποιήσεις τῆς Κορνηλίας, χάρις εἰς τὰς ἰαματικὰς βοτάνας τῆς νεαρᾶς Ἰνδῆς, ἡ ἐπούλωσις, ἤρχισεν ἤδη, θὰ ἐπροχώρει δὲ μετ' ὀλίγον ἀρκετά, ὥστε ὁ τραυματίας νὰ δυνηθῇ νὰ ἐγερθῇ. Ἐν γένει ἡ κατάστασίς του ἦτο πολὺ εὐάρεστος καὶ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦδε νὰ λάδῃ τροφὴν στερεάν. Ἀλλ' εἶνε βέδαιον ὅτι ἂν δὲν τον συνήντα ἡ Καγέττη, ἐὰν ἡ αἱμορραγία του δὲν ἔπαυεν ἐγκαίρως, θἀπέθνησκεν ὀλίγας ὥρας μετὰ τὸ ἔγκλημα.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἰατροῦ Χάρρυ, τοῦτο θὰ ἦτο ἔργον κανενὸς λησταῦ ἐκ τῆς συμμορίας τοῦ Καρνώφ, ἢ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Καρνώφ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐμφανισθῇ εἰς ἐκείνα τὰ μέρη. Ἦτο δὲ ὁ Καρνὼφ οὗτος κακοῦργος καταγωγῆς ρωσσικῆς ἢ μᾶλλον σιδηριανῆς, ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγάς του ὁμάδα κακούργων οἱ ὁποῖοι πολλὰς εἶχον διαπράξῃ ληστείας καὶ δολοφονίας, εἰσπείραντες τὸν φόδον εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν. Εἰς μάτην ὁ Καρνὼφ καὶ οἱ σύντροφοί του ἐπεκηρύχθησαν· μέχρι τοῦδε εἶχον διαφύγῃ τὴν σύλληψιν.

Ἀναχωρήσας ὁ ἰατρὸς ἀφῆκε τὴν οἰκογένειαν πολὺ ἥσυχον περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ξένου της.

Γνωστὸν ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Κασκαμπέλ, ἐρχομένου εἰς Σίτκαν, ἦτο νὰ ναναπαυθῇ ἐδῶ μερικὰς ἡμέρας, μετὰ τὸ ἑπτακοσιόλευγον καὶ ἐπίμοχθον ἀπὸ τῆς Σιέρρας Νεβάδας ταξείδιον. Ἐκτὸς τούτου ἐσκέπτετο νὰ δώσῃ καὶ δύο τρεῖς παραστάσεις, διὰ ναὺξήσῃ κατά τι τὸ ἀποθεματικόν του κεφάλαιον.

—Παιδιά, εἶπε, δὲν εἴμεθα πλέον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἴμεθα εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰμποροῦμεν νὰ παραστήσωμεν ἐνώπιον Ἀμερικανῶν!

Ἄλλως τε ὁ Κασκαμπὲλ δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἀμφιδολίαν ὅτι ἡ φήμη τῆς οἰκογενείας του εἶχε φθάσῃ μέχρι τῆς Ἀλάσκας καὶ ὅτι τώρα ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Σίτκας συνέχαιρον ἀλλήλους, λέγοντες: « Ἦλθεν ὁ Κασκαμπὲλ! Ἦλθεν ὁ Κασκαμπέλ! »

Ἐν τούτοις, κατόπι μιᾶς συνδιαλέξεως, ἡ ὁποία μετὰ δύο ἡμέρας ἔγινε μεταξὺ τοῦ Ρώσσου καὶ τοῦ Κασκαμπέλ, ἡ ἰδέα τῶν παραστάσεων ἐγκατελείφθη καὶ ἀπεφασίσθη μόνον νὰ μείνουν ἐκεῖ ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας, ἁπλῶς διὰ νάναπαυθοῦν. Ὁ Ρῶσσος, — καὶ ἡ Κορνηλία ἐσκέπτετο ὅτι δὲν εἰμποροῦσε νὰ εἶνε παρὰ πρίγκηψ τὸ ὀλιγώτερον! — ἐγνώριζεν ἤδη τίνες ἦσαν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι τὸν εἶχαν σώσῃ. — πτωχοὶ πλανόδιοι, σχοινοδάται, διατρέχοντες τὴν Ἀμερικήν. Ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῷ παρουσιάθησαν, καθὼς καὶ ἡ νεαρὰ Ἰνδή, εἰς τὴν ὁποίαν ὤφειλε τὴν ζωήν.

Μίαν ἑσπέραν, ἐπὶ παρουσίᾳ ὅλου τοῦ προσωπικοῦ, ὁ Ρῶσσος διηγήθη τὴν ἱστορίαν του, τοὐλάχιστον ὅσα μέρη ἐξ αὐτῆς ἐνδιέφερον τοὺς ἀκροατάς του. Ὡμίλει τὴν γαλλικήν, μὲ μεγάλην εὐκολίαν, ὡς ἂν ἦτο ἡ μητρική του γλῶσσα. Ὅλοι τὸν ἐνόουν. Ἄλλως τε ἡ ἱστορία του ἦτο ἁπλουστάτη, χωρὶς περιπετείας, χωρὶς παράδοξα μυθιστορικά.

Ἐκαλεῖτο Σέργιος Βασίλοβιτς — καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης μὲ τὴν ἄδειάν του, δὲν τον ἀπεκάλουν παρ' ἁπλῶς « Κύριον Σέργιον » παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Κασκαμπέλ. Ἀπὸ ὅλους του τοὺς συγγενεῖς, δὲν εἶχε πλέον παρὰ τὸν πατέρα του, κατοικοῦντα εἰς μίαν ἐξοχικὴν ἔπαυλιν, παρὰ τὴν Πέρμαν. Ὁ Σέργιος, ὠθούμενος ἐξ ἔρωτος πρὸς τὰ ταξείδια καὶ τὰς γεωγραφικὰς ἐξερευνήσεις καὶ ἀνακαλύψεις, εἶχεν ἀναχωρήσῃ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐκ Ρωσσίας. Ἐπεσκέφθη τὰς περὶ τὸν Οὐδσώνειον κόλπον χώρας, ἐσκόπει νὰ περιηγηθῇ τὴν Ἀλάσκαν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Γιοῦκον μέχρι τῆς Ἀρκτικῆς θαλάσσης, ὅταν προσεδλήθη ὑπὸ τῶν δολοφόνων ὑπὸ τὰς ἀκολούθους περιστάσεις.

Ὁ ὑπηρέτης του Ἰδὰν καὶ αὐτὸς εἶχον σταθμεύσῃ εἰς τὰ σύνορα τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης Ἰουνίου, ὅταν ἡ ἐπιδρομὴ τῶν δολοφόνων διέκοψεν ἐξαφνικὰ τὸν πρῶτον αὐτῶν ὕπνον. Δύο ἄνδρες ἐπέπεσαν κατ' αὐτῶν. Ἐξύπνησαν, ἐσηκώθησαν, ἠθέλησαν νὰμυνθοῦν .... Ἦτο ἀνωφελές· σχεδὸν ἀμέσως ὁ δυστυχὴς Ἰδὰν ἔπεσε νεκρός, βληθεὶς ὑπὸ σφαίρας εἰς τὴν κεφαλήν.

« Ἦτο πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος ὑπηρέτης! εἶπεν ὁ κ. Σέργιος. Δέκα ἔτη ἐζήσαμεν μαζί. Πόσον μ' ἐλύπησεν ὁ θάνατός του! Ἔχασα ἕνα λαμπρὸν φίλον! »

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ κ. Σέργιος, δὲν προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του. Κάθε φορὰν ποῦ ὡμίλει περὶ τοῦ Ἰδάν, οἱ ὑγροί του ὀφθαλμοὶ ἐμαρτύρουν πόσον ἡ λύπη του ἦτο εἰλικρινής.

Προσέθεσεν ὅτι, πληγωθεὶς καὶ αὐτὸς εἰς τὸ στῆθος καὶ λιποθυμήσας, δὲν ἐγνώριζε τί συνέδη μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἀνέλαδε τὰς αἰσθήσεις του, ἀλλὰ τότε, ἂν καὶ ἠδυνάτει νὰ τους εὐχαριστήσῃ διὰ τὰς περιποιήσεις των, ἐνόησεν ὅτι εὑρίσκετο μεταξὺ καλῶν καὶ εὐσπλάγχνων ἀνθρώπων.

Ὅταν ὁ Κασκαμπὲλ τῷ εἶπεν ὅτι τὸ ἔγκλημα ἀπεδίδετο εἰς τὸν Καρνὼφ ἢ ἄλλον τινὰ ἐκ τῆς συμμορίας του, ὁ κ. Σέργιος δὲν ἐξεπλάγη, διότι ἤκουσε νὰ λέγουν ὅτι ἡ συμμορία εἶχε φανῇ εἰς τὰ σύνορα.

«Καθὼς βλέπετε, εἶπεν ὡς ἐν ἐπιλόγῳ, ἡ ἱστορία μου δὲν ἔχει τι τὸ ἀξιοπερίεργον. Ἡ ἐκδρομή μου ἐπρόκειτο νὰ λήξῃ διὰ τῆς ἐξερευνήσεως τῆς Ἀλάσκας. Ἀπὸ ἐδῶ ἐσκόπευα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Ρωσσίαν, νὰ ἐπανίδω τὸν πατέρα μου καὶ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶ πλέον τῆς πατρικῆς στέγης. Τώρα θέλω νὰ κοιμοῦσω καὶ τὴν ἰδικήν σας ἱστορίαν, ἡ ὁποία βέδαια θὰ εἶνε πλέον περίεργος ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου. Καὶ πρῶτον εἴπατέ μου πῶς καὶ διατί, Γάλλοι σεῖς, εὑρίσκεσθε τόσον μακρὰν ἀπὸ τὴν πατρίδα σας, εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν αὐτὴν χώραν.

— Εἴμεθα σχοινοδάται, ἀπήντησεν ὁ Κασκαμπέλ, οἱ σχοινοδάται δὲν γυρίζουν παντοῦ;

— Ναί, ἀλλὰ τόσῳ μακρὰν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν! περίεργον μοῦ φαίνεται.

— Γιάννη, εἶπε τότε ὁ Κασκαμπὲλ πρὸς τὸν υἱόν του, διηγήσου εἰς τὸν κύριον Σέργιον πῶς εὑρέθημεν ἐδῶ καὶ πῶς σκοπεύομεν νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Εὐρώπην.»

Ὁ Γιάννης διηγήθη τὰς περιπετείας τῆς Ε ὐ δ ρ ό μ ο υ Ο ἰ κ ί α ς ἀπὸ τῆς ἐκ Σακραμέντου ἀναχωρήσεως· ἐπειδὴ δὲ ἤθελε νὰ τον ἐννοῇ καὶ ἡ Καγέττη, ὡμίλει ἀγγλιστί, ἐνῷ ὁ κύριος Σέργιος μετέφραζεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ὅσα ἡ νεαρὰ ἰνδὴ δὲν ἐνόει, εἰς τὴν σιουσικήν. Οὕτως ἡ Καγέττη ἔμαθε ποία ἦτο ἡ οἰκογένεια Κασκαμπέλ, μεθ' ἧς εἶχε συνδεθῇ τόσον στενῶς. Μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος ἤκουσε τὴν διήγησιν καὶ ὁ Σέργιος Βασίλοβιτς, ὅταν δὲ ἤκουσεν ὅτι ὁ Κασκαμπὲλ ἐσκόπει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Εὐρώπην, διασχίζων ὁλόκληρον τὴν Ἀσιατικὴν Σιδηρίαν, ἔκαμεν ἐλαφρὸν κίνημα ἐκπλήξεως, τοῦ ὁποίου, ἄλλως τε, οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τὴν σημασίαν.

«Ὥστε λοιπόν, φίλοι μου, εἶπεν ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ ἐκτενὴς διήγησις τοῦ Γιάννη, ὁ σκοπός σας εἶνε, ἀναχωροῦντες τώρα ἀπὸ τὴν Ἀλάσκαν, νὰ διευθυνθῆτε πρὸς τὸν Βερίγγειον Πορθμόν.

— Μάλιστα, κύριε Σέργιε, ἀπεκρίθη ὁ Γιάννης, καὶ ὅταν θὰ παγώσῃ νὰ τον περάσωμεν.

— Μακρὸν καὶ ἐπίπονον ταξείδιον ἀνελάδατε, κύριε Κασκαμπέλ!

— Μακρὸν ναί, ἐπίπονον πιθανόν, κύριε Σέργιε. Ἀλλὰ τί ἠθέλατε νὰ κάμωμεν; Μήπως ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξωμεν; Ἡ ἀνάγκη μᾶς ἔκαμε. Ἔπειτα, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός μας, ἡμεῖς εἴμεθα συνειθισμένοι εἰς τοὺς κόπους.

— Ὑποθέτω ὅμως ὅτι ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους δὲν θὰ λογαριάζετε νὰ φθάσετε εἰς Ρωσσίαν ἐφέτος...

— Ὄχι βέδαια, ἀπεκρίθη ὁ Γιάννης· διότι πρὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ὀκτωδρίου δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ περάσωμεν τὸν πορθμόν.

— Ὁπωσδήποτε, εἶπεν ὁ Σέργιος Βασίλοβιτς, τὸ σχέδιόν σας εἶνε πολὺ τολμηρὸν καὶ ριψοκίνδυνον.

— Τί νὰ κάμωμεν, κύριε Σέργιε! εἶπεν ὁ Κασκαμπέλ. Μᾶς ἔπιασε, βλέπετε, νοσταλγία. Θέλομεν νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ θὰ ἐπιστρέψωμεν.

— Πολὺ καλά. Ἔχετε χρήματα;

— Τώρα πολὺ ὀλίγα. Ἀπὸ τὰς παραστάσεις που ἐδώσαμεν καθ' ὁδὸν εἰσεπράξαμεν ἓν μικρὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον σκοπεύομεν ναὺξήσωμεν, δίδοντες δύο τρεῖς παραστάσεις εἰς τὴν Σίτκαν. Ἀκριδῶς τώρα ἡ πόλις ἑορτάζει τὴν προσάρτησιν, νομίζω δὲ ὅτι τὸ κοινὸν θὰ ὑποστηρίξῃ προθύμως τὸν θίασόν μας.

— Φίλοι μου, εἶπεν ὁ κ. Σέργιος· πολὺ εὐχαρίστως θὰ ἐμοιράζαμεν τὰ χρήματά μου, ἂν δὲν μού τα ἔκλεπταν...

— Ὄχι, δὲν σάς τα ἔκλεψαν, κύριε Σέργιε! ἀπεκρίθη ζωηρῶς ἡ Κορνηλία.

— Δέν σας ἔκλεψαν οὔτε μισὸ ροῦδλι! προσέθεσεν ὁ Κασκαμπέλ.

Καὶ ἔφερε τὴν δερματίνην ζώνην, ἐντὸς τῆς ὁποίας εὑρίσκετο ὁλόκληρον τὸ χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ Σέργιος Βασίλοβιτς.

«Τότε λοιπόν, φίλοι μου, θὰ λάδετε τὴν καλωσύνην νὰ δεχθῆτε...

— Ὄχι, τίποτε, κύριε Σέργιε! ἀπεκρίθη ὁ Κασκαμπέλ. Δὲν θέλομεν νὰ στενοχωρηθῆτε σεῖς, διὰ νὰ εὐκολύνετε ἡμᾶς...

— Ἀρνεῖσθε νὰ μοιράσωμεν;

— Ἀπολύτως!

— Ὦ, αὐτοὶ οἱ Γάλλοι! εἶπεν ὁ κ. Σέργιος, τείνων τὴν χεῖρα εἰς τὸν Κασκαμπέλ.

— Ζήτω ἡ Ρωσσία! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλέκος.

—Ζήτω ἡ Γαλλία! ἀπεκρίθη ὁ Σέργιος.

Ἦτο βεδαίως ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἠκούοντο ἀνταλλασσόμεναι αἱ δύο αὗται ζητωκραυγαὶ ἐπὶ τῆς μεμακρυσμένης ἐκείνης ἀμερικανικῆς χώρας!

«Τώρα, κύριε Σέργιε, ἀρκετὰ ὡμιλήσατε, εἶπεν ἡ Κορνηλία. Ὁ ἰατρὸς σᾶς ἐσύστησεν ἡσυχίαν καὶ οἱ ἀσθενεῖς πρέπει νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἰατρούς.

— Ὑποτάσσομαι εὐχαρίστως, κυρία Κασκαμπέλ. Πρὸ τούτου ὅμως ἔχω νὰ σας κάμω μίαν ἐρώτησιν, ἢ μᾶλλον νὰ σας ζητήσω μίαν χάριν.

— Εἴμεθα εἰς τὰς διαταγάς σας.

— Ἀφ' οὗ πηγαίνετε εἰς τὸν Βερίγγειον Πορθμόν, μοῦ κάμνετε τὴν χάριν νὰ σας συνοδεύσω ἕως ἐκεῖ;

— Νά μας συνοδεύσετε;

— Ναί· τὸ ταξείδιον αὐτὸ θὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐξερεύνησιν τῶν δυτικῶν τῆς Ἀλάσκας.

— Μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως, κύριε Σέργιε! ἀνέκραξεν ὁ Κασκαμπέλ.

— Ὑπὸ ἕνα ὅρον ὅμως! προσέθεσεν ἡ Κορνηλία.

— Δηλαδή;

— Ὑπὸ τὸν ἀπαράδατον ὅρον νὰ κάμετε ὅ,τι πρέπει διὰ τὴν θεραπείαν σας.

— Καὶ ὑπὸ ἕνα ἄλλον ὅρον! ἀφ' οὗ σᾶς συνοδεύω, νὰ συμμερισθῶ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, κύριε Σέργιε, ἀπήντησεν ὁ Κασκαμπέλ.

Τὰ πράγματα ἐκανονίσθησαν τοιουτοτρόπως, ὥστε ἀμφότερα τὰ μέρη ἔμειναν εὐχαριστημένα. Ἀλλ' ὁ Κασκαμπὲλ δὲν ἐνόει ἀκόμη νὰ παραιτηθῇ τῆς ἰδέας τοῦ νὰ δώσῃ μερικὰς παραστάσεις εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τῆς Σίτκας, αἱ ὁποῖαι θὰ τῷ ἀπέφερον καὶ δόξαν καὶ κέρδος. Ἡ ἐπαρχία ὁλόκληρος ἑώρταζε τὴν προσάρτησιν, ἐπικαίρως δὲ λίαν ἦλθε καὶ ἡ Ε ὔ δ ρ ο μ ο ς Ο ἰ κ ί α διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν λαμπρότητα τῶν ἑορτῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Κασκαμπὲλ ἐφρόντισε νὰ καταγγείλῃ τὴν κατὰ τοῦ Σεργίου Βασίλοβιτς δολοφονικὴν ἀπόπειραν εἰς τὰς ἀρχάς, συνεπείᾳ δὲ τούτου ἐδόθησαν διαταγαὶ αὐστηραὶ νὰ καταδιωχθῇ μὲ περισσότερον ζῆλον ἡ συμμορία Καρνὼφ εἰς τὰ ἀλασκανικὰ σύνορα.

Τὴν 17 Ἰουνίου ὁ κ. Σέργιος ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ διὰ πρώτην φοράν. Ἦτο πολὺ καλλίτερα, καὶ ἡ πληγή του εἶχε κλείσῃ, χάρις εἰς τὰς φροντίδας τοῦ ἰατροῦ Χάρρυ. Τότε δὲ ἐγνωρίσθη καὶ μὲ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ θιάσου, μὲ τοὺς δύο κύνας, τὸν παπαγάλλον, τὸν πίθηκον καὶ τοὺς δύο γηραιοὺς ἵππους.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΧΕΡΙΑ

Ἰδέτε εἰς τὴν ὄπισθεν εἰκόνα τὸ παιδάκι αὐτό. Ἐγεννήθη χωρὶς χέρια. Διατί; Διότι ἔτσι ἤθελεν ἡ ἰδιότροπος Φύσις. Ὤ, βέδαια πολὺ ὀλίγον πρέπει νὰ τὸ ἀγαπᾷ, διὰ νὰ τὸ στερήσῃ δύο τόσῳ χρησιμωτάτων ὀργάνων. Δὲν εἶνε ἔστι; Τί νὰ κάμῃ τὸ παιδὶ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, χωρὶς χέρια, ἀφ' οὗ καὶ πολλὰ παιδιὰ μὲ χέρια δὲν κάμνουν τίποτε καμμίαν φοράν;... Πραγματικῶς, ἡ ἔκπληξις, τὴν ὁποίαν δοκιμάζομεν ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἄχειρος αὐτοῦ πλάσματος, εἶνε ἰσχυρά. Ἂν αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς φύσεως, ἐπέτυχεν. Ἀλλ' ἤθελα νὰ μάθω τί της ἔπταιε τὸ παιδὶ αὐτό, διὰ νὰ το κάμῃ ἐκ γεννετῆς τόσῳ δυστυχισμένον!...

Καὶ ὅμως! Ὅταν ἐγνώρισα τὸ παιδὶ καλλίτερα, εἶδα ὅτι εἶχα ἄδικον νὰ σκέπτωμαι τοιουτοτρόπως, — σχεδὸν ἄδικον. Τὸ παιδὶ ἐκεῖνο ἀνέπτυξεν ἄλλας δυνάμεις καὶ ἀντικατέστησε τὰ ἐλλείποντα μέλη του. Οἱ πόδες του, διὰ τῆς μεγάλης, τῆς ἀπιστεύτου ἐξασκήσεως, τῷ χρησιμεύουν καὶ ὡς πόδες καὶ ὡς χεῖρες. Μὲ αὐτοὺς κάμνει σχεδὸν πᾶν ὅ,τι θὰ ἔκαμνε καὶ μὲ τὰς χεῖράς του. Τί περίεργον πρᾶγμα! Καὶ οὕτω τὸ παιδίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται δυστυχισμένον, κατόπιν φαίνεται θαυμάσιον. Ναί, θαυμάσιον, διότι κατενίκησε τὴν ἔλλειψιν, — μίαν τόσῳ σημαντικὴν ἔλλειψιν, — καὶ ἐδημιούργησεν εἰς ἑαυτὸ χεῖρας μὲ ὅ,τι εἶχε, μὲ τοὺς πόδας. Σήμερον φέρει τὴν τροφὴν π. χ. εἰς τὸ στόμα μὲ τοὺς πόδας. Ἂν εἶχε χεῖρας, θὰ το ἐπροσέχαμεν αὐτό, θὰ το ἐθαυμάζαμεν; Εἰμπορεῖ λοιπὸν κανεὶς νὰ εἴπῃ μετὰ πεποιθήσεως ὅτι ἡ ἰδιότροπος φύσις δεν αἰσθάνεται καμμίαν στοργὴν πρὸς τὸ παιδίον αὐτό; Τὸ ἐστέρησεν τῶν χειρῶν· ἀλλὰ συγχρόνως δὲν το ἐπροίκισε μὲ ἄλλας δυνάμεις, ὥστε νὰ ταναπληρώσῃ, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν ἤθελε νὰ μας δείξῃ μέχρι ποίου βαθμοῦ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ κατανικήσῃ τὰ ἐμπόδια, — καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἀνυπέρδλητα;

Φαντασθῆτε ὅτι τὸ παιδὶ αὐτὸ που δὲν ἔχει χέρια, σκοπεύει τώρα νὰ μάθῃ ἓν ὄργανον, τὸ ὁποῖον θὰ παίζῃ μὲ τοὺς πόδας! Εἶνε πολὺ μικρὸν ἀκόμη· τεσσάρων πέντε ἐτῶν. Ποῖος ἠξεύρει ἀργότερα τί θὰ κατωρθώσῃ μὲ τοὺς πόδας του καὶ πόσον θαυμάσιοι θὰ γίνουν αὐτοὶ οἱ πόδες! Ὑπῆρξαν ἄχειρες οἱ ὁποῖοι μὲ τοὺς πόδας μόνον ἔπαιζαν βιολίον ἀριστοτεχνικῶς, ἔλυναν τοὺς λεπτοτέρους κόμβους, ἔκαμναν τὰς δυσκολωτέρας ἐργασίας, ἔγραφαν καὶ ἐζωγράφιζαν. Τί εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος! Μία ἰδιοτροπία τῆς φύσεως μᾶς ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ το συλλογισθῶμεν καὶ νὰ

ὑπερηφανευθῶμεν. Μήπως ἄρά γε αὐτὸς ἦτο περισσότερον ὁ σκοπός της;...

Τὸ παιδί που δὲν ἔχει χέρια, ὀνομάζεται Νικόλαος Μπιρτόλος. Ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον Βροντανὰ τῆς Σπάρτης τῷ 1892. Ἔχει πολὺ συμπαθῆ φυσιογνωμίαν καὶ εἶνε εὐφυέστατον. Ἦλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς « Διαπλάσεως » καὶ το εἴδαμεν. Μὲ τοὺς μικροὺς καὶ σχεδὸν ὡς χεῖρας εὐκινήτους πόδας, τρώγει, πίνει, ἀνάπτει σπίρτον, τοποθετεῖ ἀντικείμενα ἀπὸ τοῦ πατώματος ἐπὶ τῆς τραπέζης, χαράσσει γραμμὰς διὰ μολυβδίδος, συλλαμβάνει τὸ νόμισμα τὸ ὁποῖον τοποθετεῖτε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, κτλ. Τὸ ἠρωτήσαμεν τί θέλει, καὶ μας εἶπε

Ὁ ἄχειρ παῖς Νικόλαος Μπιρτόλας

ὅτι θέλει νὰ μάθῃ γράμματα. Τὸ παῖδάκι!

Οἱ γονεῖς του εἶνε πτωχοί· τὸ ἔφεραν δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπως τὸ ἐκθέσουν εἰς κοινὴν θέαν. Δὲν ἐκθέτουν τὴν μεγάλην ἔλλειψιν. Ἐκθέτουν τὸ μέγα προτέρημα. Διότι ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ μικροῦ, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπάρχουν, πολὺ πλέον περίεργοι καὶ ἀξιοθέατοι εἶνε οἱ πόδες του. Ἂν δὲν ἦτο τοῦτο, ἂν δὲν εἶχε γίνῃ ἡ θαυμαστὴ αὐτὴ ἀντικατάστασις, κανεὶς βέβαια δὲν θὰ εἶχε τόσῳ σκληρὰν καρδίαν ὥστε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἴδῃ ἕνα δυστυχισμένο παιδάκι χωρὶς χέρια, ποῦ θὰ ἦτο ἀνίκανον ἀκόμη καὶ νὰ φάγῃ.

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΤΟ ΑΛΛΗΛΟΦΑΓΩΜΑ

(ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ)

Σᾶς ἀρέσει νὰ τρέχετε εἰς τοὺς ἀγροὺς — χωρὶς νὰ σας κυνηγοῦν, ἐννοεῖται; — Ἀ! εἶνε πολὺ ὡραῖον πρᾶγμα, καὶ πρώτης τάξεως ἀπόλαυσις, μιὰ γλυκειὰ ἡμέρα, σὰν γέρνει ὁ ἥλιος, νὰ περιπατῆς μακρὰν τοῦ θορύβου τῆς πόλεως, πότε σιγὰ-σιγὰ καὶ πότε πιὸ γρήγορα· νὰ κάθεσαι ὅταν θέλῃς καὶ ἐπου θέλῃς, πλησίον δροσεροῦ αὐλακιοῦ, ἢ εἰς τὴν ρίζαν μεγάλου δένδρου, ἢ εἰς τὸ κατάλληλον μέρος ὀγκώδους λίθου καὶ πάλιν νὰ ἐξακολουθῆς τὸν δρόμον σου ἀκολουθῶν τὰ διάφορα μονοπάτια, χωρὶς νὰ γνωρίζῃς, χωρὶς νὰ φροντίζῃς νὰ μάθῃς, ποῦ θὰ σε ὁδηγήσουν.

Πολὺς καιρὸς δὲν εἶνε ποῦ ἔκαμα ἕναν ἀλησμόνητον περίπατον εἰς τὸν ἐλαιῶνα. Τί ἀπόλαυσις!... Τίποτε δέν με ἐτάραττε, κανὲν πρᾶγμα δέν μ' ἐνοχλοῦσε, μόνον μοῦ ἔκανε κακὸ νὰ βλέπω τὰ μικρὰ ζῷα καὶ τὰ ἑρπετὰ φεύγοντα ἔντρομα εἰς τὸν κρότον τῶν βημάτων μου· καὶ ἐσκέφθην — φιλοσοφικῶς δὰ — πόσων αἰώνων φόβος θὰ κυκλοφορῇ εἰς τὰς φλέβας των διὰ νὰ μὴ ἐννοοῦν τὰς εἰρηνικὰς καὶ φιλοζώους διαθέσεις μου!...

Τί ἔπαθες, μπρὲ σαύρα, καὶ τσακίστηκες νὰ χωθῆς μὲ τόσον θόρυβον 'στὰ ξερόφυλλα ἀπὸ κάτω; μήπως σοῦ 'πέρασε ἰδέα πώς σε ὀρέχθηκα νὰ σε φάγω; καὶ σὺ σκάθαρε, γιατί διέκοψες τὸ χειροτέχνημα σου, καὶ τρέχεις τόσον κωμικῶς; καὶ σὺ βάτραχε, γιατί ἔκαμες ἕνα ἀκούσιον μακροβοῦτι, τὸ ὁποῖον σὲ ἀπεμάκρυνεν ἀπ' τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀγάπης σου καὶ διέκοψες τὰς ῥωμαντικὰς φωνάς σου τὰς ὁποίας ἴσα-ἴσα διὰ νὰ κούσω ἐπλησίασα 'στὸ αὐλάκι; γιατί σφπασες καὶ σὺ τριζόνι, καὶ σὺ βαρύφωνε τζίτζηκα τοῦ δειλινοῦ, ὅστις μάλιστα εἶχες τὴν ἀδρότητα νὰ μου ἀρίσῃς πετῶντας ὁλοφάνερα σημεῖα τοῦ φόβου σου; καὶ σὺ γλυκύλαλον τρυποκάρυδον, γιατί πέταξες τόσον μακράν, ὥστε δὲν ἀκούω πλέον τὸ χωριτωμένο τραγουδάκι σου; Γιὰ κύτταξε καὶ τὸ μύρμηγκα τὸν κεφαλᾶ!.. — γιὰ τί θηρίο νὰ περνᾷ εἰς τοὺς ὁμοφύλους του!... — καὶ αὐτὸς μὲ πόσην δραστηριότητα φεύγει τὸ βῆμά μου, ἐνῷ ἐγὼ καὶ δι' αὐτὸν ἀκόμη προσέχω μήπως τὸν πατήσω...

Τί ἀδικαιολόγητοι φόβοι!... τί ἔλλειψις πραγματογνωσίας!... *(Μὲ ἔμφασιν)* ὁ πολιτιμένος ἄνθρωπος, μπρὲ σεῖς, δὲν βλάπτει κανὲν πρᾶγμα — ὅταν δὲν τρώγεται μάλιστα. — Δὲν ἐννοήσατε ἀκόμη πόσον προώδευσεν ὁ κόσμος; *(Ὡς ἱεροκῆρυξ)* γενικὴ εἰρήνη, γαλήνη καὶ ἀσφάλεια καθ' ὅλον τὸ κράτος!... ἡσυχία πανταχοῦ βασιλεύει· τὰ πάντα ἀγαπῶσι τοὺς πάντας καὶ τἀνάπαλιν... *(Μακαρίως)* κυττάξετέ με, πόσον ἥσυχος καὶ ἀμέριμνος βαδίζω.

— Γαῦ, γαῦ, γαῦ!...

(Ἀσθμαίνων) Ἀνάθεμά σε, ἀγριόσκυλε, ποῦ μοῦ ρίχτηκες μὲ τόση λύσσα, ὥστε μοῦ διέκοψες τὴν διδασκαλία μου, τὴν φιλοσοφία μου, μὲ ἔκαμες νὰ καταπατήσω μαζὶ μὲ τὰς ἀρχάς μου πᾶν τὸ προστυχὸν εἰς τοὺς πόδας μου καὶ νὰ το βάλω 'ς τὰ τέσσερα, διὰ νὰ κατορθώσω νὰ φθάσω μὲ τὰ δύο μου πόδια ἀδάγκωτα 'στὸ σπῆτι μου.

Δ. ΓΡ. Κ.

ΤΟ ΡΥΑΚΙ

Κλὺ κλὺ κλὺ τὰ κρύσταλλά σου,
ἀργυρό μου ρυάκι.
Γιὰ σιώπησε καὶ στάσου
νὰ σὲ 'πῶ λιγάκι.

Πόθεν, πόθεν ἀρχινάει
τ' ἄστατό σου βῆμα;
Πόθεν ἔρχεται, ποῦ πάει
τὸ γοργό σου κῦμα;

Ἄκου νὰ σ'τὸ 'πῶ, παιδάκι
πόθεν ἐκατέβη,
ποῦ θὲ νὰ ταφῇ τὸ ρυάκι,
ποῦ θὰ ξαναπιεῖ.

Ἐκατέβ' ἀπὸ τὰ νέφη,
τρέχει 'στὰ πελάγη
Κι' ἀπ' ἐκεῖ πάλ' ἐπιστρέφει
καὶ 'ς τὰ νέφη πάγει.

Κι' ὅπως τὸ καθάριο ρεῦμα,
μὲ τὸν ἴδιον τρόπον
ἔρχεται καὶ πάει τὸ πνεῦμα
τῶν καλῶν ἀνθρώπων.

Ἀπ' τὸν Πλάστη κατεβαίνει
'ς τῆς ζωῆς τὴν ζάλη
Ἀπ' τοὺς τάφους ἀνεβαίνει,
πάει 'ς τὸν Πλάστη πάλι.

† Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

Ἀγαπητοί μου,

Δὲν εἰξεύρω ἀληθῶς μὲ ποίαν φράσιν, μὲ τί τρόπον πρέπει νὰ σας ἀναγγείλω τὸν θάνατον τοῦ Χαριλάου Τρικούπη. Τοιοῦτοι ἄνδρες ἀποθνήσκουν ποτέ; Εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπέθανεν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης; Μήπως τὸ ὄνομά του δὲν θὰ ζήσῃ ἀθάνατον εἰς τὴν χορείαν τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς νέας, τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος; Μήπως τὸ ἔργον του — ἔργον προόδου καὶ πολιτισμοῦ, — δὲν θὰ μείνῃ αἰώνιον καὶ ἀλησμόνητον; Πῶς λοιπὸν νὰ σας εἴπω ὅτι ἀπέθανεν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης, ὅπως θὰ σας ἔλεγα ὅτι ἀπέθανεν ὁ τάδε ἄσημος ἀνθρωπίσκος, ὁ ὁποῖος κανὲν ἴχνος δὲν ἀφῆκε διαβάσεως, τοῦ ὁποίου ὁ ἄδοξος τάφος θὰ καλύψῃ, θὰ ἐξαλείψῃ διὰ παντὸς καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν μνήμην;

Πόσον εὐτυχεῖς εἶνε αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς μεγαλοφυΐας των νικῶσι καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον! Πόσον τοὺς μακαρίζω, διότι ἀνέρχονται εἰς σφαῖραν τόσῳ ὑψηλήν, διότι διαφέρουν τόσῳ πολὺ ἀπὸ τοὺς κοινοὺς ἀνθρώπους, ὥστε νὰ φαίνωνται σχεδὸν ὑπεράνθρωποι — νὰ μὴ ἀποθνήσκωσιν, οὔτε ἀφ' οὗ ἀποθάνωσι. Πόσον τοὺς μακαρίζω!... Ἀλλὰ τοῦτο βέβαια δὲν εἶνε ἴδιον τοῦ καθενός· οἱ μεγάλοι ἄνδρες εἶνε σπάνιοι, πολὺ σπάνιοι. Οὔτε εὔκολα γεννῶνται, οὔτε εὔκολα ἀναδεικνύονται. Εὐτυχὴς καὶ τρισευτυχὴς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προικισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως μὲ μεγάλα προτερήματα, ἐργάζεται καὶ κοπιάζει ὥστε νὰ τα χρησιμοποιήσῃ, νὰ τα δυναμώσῃ, νὰ ἀναδειχθῇ δι' αὐτῶν μέγας, νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ ζήσῃ, — νὰ ζήσῃ αἰωνίως!

Τοιοῦτος ἦτο ὁ Τρικούπης. Εἶχεν ἔκτακτον νοῦν, θαυμαστὴν ἀντίληψιν, τεραστίαν μνήμην, σπανίαν κρίσιν. Ἀλλὰ τί θὰ ἦσαν ὅλ' αὐτά, ἂν δὲν ἐφρόντιζεν, ἂν δὲν ἤθελε νὰ τα καλλιεργήσῃ; Ἡ θέλησις καὶ ἡ ἐπιμονὴ εἶνε ἴσως τὰ ἀξιοθαυμαστότερα προτερήματα τοῦ Τρικούπη. Ὁ παιδικὸς καὶ νεανικὸς αὐτοῦ βίος ἀρκεῖ νὰ μας πείσῃ περὶ τούτου. Μικρός, εἶχε κλίσιν κολλὴν εἰς τὰ μαθηματικά, ἔκαμνε δὲ προόδους ἀνωτέρας τῆς ἡλικίας του. Ὁσάκις δὲν κατώρθονε νὰ λύσῃ κανὲν πρόβλημα, κατελαμβάνετο ἀπὸ τόσον πεῖσμα, ὥστε, — καθὼς διηγεῖτο ὁ διδάσκαλός του, — ἔκλαιγε καὶ δὲν ἡσύχαζε πρὶν τὸ λύσῃ. Ἦτο χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνδρὸς τοῦτο· ὅ,τι ἐπεχείρει ἤθελε νὰ το τελειώσῃ, ἤθελε νὰ το φέρῃ εἰς πέρας εὐτυχές. Ἀφωσιοῦτο εἰς αὐτὸ μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, μὲ ὅλην του τὴν ψυχήν· ἄλλην σκέψιν δὲν εἶχε καὶ δὲν ἡσύχαζεν ἂν δὲν ἤθελέ το κατορθώσει. Ὅταν ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Εὐρώπην, δέν τον εἴλκυαν οὔτε αἱ αἴθουσαι, οὔτε τὰ θεάματα, οὔτε αἱ διασκεδάσεις τῆς νεότητος. Ποτὲ δὲν ἔχανε τὸν καιρόν του εἰς τὰς Λέσχας ἢ εἰς τὰ καφενεῖα, ὅπως τόσοι συμφοιτηταί του... Ἐκλείετο εἰς τὰς βιβλιοθήκας καὶ ἐμελέτα, ὅλῳ ἐμελέτα, τὰς ὥρας δὲ τῆς ἀναπαύσεως διήρχετο συναναστρεφόμενος ὠφελίμως σοφοὺς καὶ πολυκείρους ἄνδρας. Οὕτω, μελετῶν πάντοτε καὶ θησαυρίζων, ἀπέκτησε τόσας γνώσεις, ὥστε δικαίως ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ πλέον πολυμαθής, μορφωμένος καὶ ἐγκυκλοπαιδικὸς ἀνὴρ τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων. Ἀπὸ ὅλα ἤξευρεν, ὅλα ἤθελε νὰ τα εἰξεύρῃ. Διὰ τοῦτο ἀνῆλθε καὶ τόσον ὑψηλά, διὰ τοῦτο ἐδοξάσθη καὶ τόσον πολύ. Ποῖος εἰξεύρει μήπως καὶ ἄλλοι δὲν ἐγεννήθησαν ἔχοντες τὸν νοῦν τοῦ Τρικούπη; Ἀλλὰ βλέπετε ὅτι ὁ νοῦς δὲν ἀρκεῖ, χρειάζεται θέλησις, χρειάζεται κόπος, χρειάζεται μελέτη! Ἔλαβα ἀφορμὴν νὰ σάς το εἴπω πολλάκις ἕως τώρα· σᾶς το ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον, ὅτε ἡ ἠχὼ τοῦ κόσμου ὅλου ἀντιλαλεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Χαριλάου Τρικούπη. Θέλετε λαμπρότερον καὶ περιφανέστερον παράδειγμα;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Καὶ ἄλλος θάνατος κατ' αὐτὰς ἐπροκάλεσε πένθος γενικὸν καὶ ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἀπώλεια. Ὁ Γεώργιος Βιζυηνὸς δὲν ζῇ πλέον... Ἀπὸ τὸ Φρενοκομεῖον ἐξῆλθε τέλος πάντων νεκρός· καὶ θρηνούμενος ὑφ' ὅλων ὅσους ἔτερψαν τὰ ποιήματά του, ὅσους ἐδίδαξαν τὰ ἔργα του, κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον, εἰς τὸ ἐπιθυμητὸν τέρμα τῶν βασάνων του. Καθὼς εἶπεν ὁ κ. Κουρτίδης, ὁ ὁποῖος ἐξεφώνησεν ὡραῖον ἐπιτάφιον λόγον, ἡ κηδεία τοῦ Βιζυηνοῦ — ἡ σεμνὴ καὶ τόσον συγκινητικὴ ἐκείνη κηδεία — ὡμοίαζε μᾶλλον πρὸς μνημόσυνον. Τῷ ὄντι, μήπως τὸν Βιζυηνὸν δέν τον ἐκλαύσαμεν πρὸ πολλοῦ ὡς νεκρόν; Μήπως ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ κηδεία, — ἡ σπαραξικάρδιος κηδεία τοῦ λογικοῦ του, — δὲν ἔγινεν

ὅταν μετεκομίσθη εἰς τὸ Φρενοκομεῖον; Δυστυχὴς ποιητής! Τὸ φρικῶδες δρᾶμα ἐτελείωσεν... Ἐνθυμεῖσθε ὅταν πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἑβδομάδων σᾶς ἔγραφα διὰ νὰ σας συστήσω τὸν Φίλοντῶν Ἑλληνοπαίδων, τὴν συλλογὴν τῶν παιδικῶν ποιημάτων του, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθῇ διὰ νἀνακουφίσῃ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ποιητοῦ; Φεῦ! ὁ ποιητὴς ἀπέθανε, πρὶν ἀκόμη φανῇ τὸ βιβλίον, τὸ τελευταῖόν του βιβλίον!... Ἡ «Διάπλασις» δημοσιεύει σήμερον ἓν ποίημά του· θὰ δημοσιεύῃ τοιαῦτα καὶ εἰς τὸ μέλλον, ὅσον ὑπάρχουν ἀνέκδοτα... Ὁσάκις θὰ τἀναγινώσκετε, ὁσάκις θά τα ἀπολαμβάνετε, συλλογίζεσθε τὸν μεγάλον ἀλλ' ἀτυχῆ ποιητήν, ὁ ὁποῖος τόσον τρυφερῶς σᾶς ἠγάπησεν... Ἡ τραγική του ἱστορία θά σας ἀποσπᾷ ἑκάστοτε ἓν δάκρυ. Τὰ δάκρυα αὐτά, τὰ πολυτιμότερα ἀδαμάντων, ἅς ρεύσουν εἰς μνημόσυνόν του· ὁ Γεώργιος Βιζυηνὸς δὲν ζῇ πλέον!

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 108]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.'

ΜΙΑ ΕΚΠΛΗΞΙΣ

— Σωσάννα, ξεύρεις ὅτι σήμερα εἶνε τὰ γενέθλια τοῦ πατέρα; εἶπεν ἡ Δέα ἕνα πρωὶ εἰς μίαν γραίαν, ἡ ὁποία ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετέβαινεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ καλλιτέχνου καὶ ἔκαμνε τὰς βαρείας ἐργασίας, διὰ νἀνακουφίζῃ ὀλίγον τὴν μικρὰν οἰκοκυράν.

— Ὄχι, κόρη μου, δὲν το ἤξευρα, εἶπεν ἡ γραῖα· ἀλλὰ χαίρω πολὺ πού το μανθάνω καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ πατέρας σου θἀξιωθῇ νὰ ἰδῇ ἀκόμη πολλὲς τέτοιες ἡμέρες, γιατὶ ἔχει κάμποσο καιρὸ τώρα, ποῦ εἶνε πολὺ καλλίτερα. Ἄλλαξε πολύ, δὲν εἶνε πλέον ὁ ἴδιος ἄνθρωπος.

— Σήμερα τὸ πρωὶ ποῦ του εἶπα «χρόνια πολλὰ» ἐχαμογέλασε, εἶπεν ἡ Δέα, ἐνῷ δύο λακκίσκοι χαριτωμένοι ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει ταύτῃ εἰς τὰς ῥοδοχρόους της παρειὰς καὶ ἐφαιδρύνθη ἡ συνήθως μελαγχολική της ὄψις. Πόσον καιρὸν εἶχε νὰ γελάσῃ ὁ καϊμένος ὁ πατέρας! Ναί, ἀλήθεια, τώρα εἶνε πολὺ καλλίτερα καὶ ὄχι τόσον μελαγχολικός. Λοιπόν, Σωσάννα, θέλω σήμερα νά του κάμω ἕνα καλὸ γεῦμα καὶ πρέπει νὰ πᾷς εἰς τὴν ἀγοράν, νὰ πάρῃς κανένα ψάρι — τοῦ ἀρέσει πολὺ τὸ ψάρι, — κανένα κοτοπουλι, μπιζέλια, σαλάτα, τέλος πάντων ἕνα σωρὸ πράγματα. Νὰ μὴν ξεχάσῃς νὰ πάρῃς καὶ φροῦτα, γιατὶ τἀγαπᾷ πολύ· νὰ διαλέξῃς ὀλίγα καλὰ καὶ πολὺ ὥριμα. Τώρα, Σωσάννα, εἴμεθα σχεδὸν πλούσιοι, ἔπειτα σήμερα εἶνε τὰ γενέθλιά του.

— Καὶ τὸ κοράσιον, ἀπὸ τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν τῆς ἐπροξένει ἡ ἔκπληξις, τὴν ὁποίαν ἡτοιμάζετο νὰ κάμῃ εἰς τὸν πατέρα της, ὡμίλει μὲ ἐξαιρετικήν, μὲ ὅλως ἀσυνήθη ζωηρότητα.

— Πολὺ καλά, κυρία Δέα· θὰ κάμω ὅπως ἀγαπᾶς, εἶπεν ἡ γραῖα Σωσάννα, εὐτυχὴς διὰ τὴν λάμψιν ἐκείνην τῆς εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν ἔβλεπεν ἀντανακλωμένην ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς μικρᾶς κόρης.

— Κύταξε ὅμως νὰ μὴν 'πῆς τίποτε 'στὸν πατέρα, Σωσάννα! Θέλω νά τα ἰδῇ ἔξαφνα· θέλω νά του κάμω ἔκπληξι. Ἐσὺ θὰ φροντίσῃς γιὰ τὰ φαγητά, ἐγὼ θὰ στρώσω τὸ τραπέζι. Ὁ Φίλιππος μοῦ ὑπεσχέθη νά μου δώσῃ ἄνθη γιὰ νά το στολίσω καὶ ἡ Κελίνα θά μου κάμῃ ἕνα ὡραῖο γλύκισμα. Θά το φέρω, ὅταν θὰ γυρίσω. Τὸν πατέρα νὰ μήν τον ἀνησυχήσῃς διόλου, Σωσάννα, γιατὶ ἔχει πολὺ ἐργασία. Τώρα κάμνει ἕνα μετάλλιον ποὺ του παρήγγειλεν ὁ κύριος Ἔνσδορτ, μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ παιδιοῦ τού που πέθανε. Ἔχει πολὺ εὔμορφο προσωπάκι, ὅπως φαίνεται 'στὴ φωτογραφία πού μου ἔδωκεν ὁ κύριος Ἔνσδορτ διὰ νά την δώσω εἰς τὸν πατέρα νὰ κάμῃ τὸ μετάλλιον. Ἄμα τελειώσῃ θά τού το πάγω καὶ θὰ μού το πληρώσῃ πολὺ ἀκριβά. Ὥστε, Σωσάννα, πρόσεχε νὰ περπατῆς σιγὰ-σιγὰ καὶ νὰ μὴ ἠμάμνης θόρυβον.

— Ἡσύχασε, κυρία Δέα, εἶπεν ἡ Σωσάννα, δὲν θά τον ἀνησυχήσω διόλου. Θὰ πάγω τῶρα 'στὴν ἀγορὰ καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ ἐξοδεύσω ὅσῳ τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερα χρήματα. Νὰ ἰδῇς ποῦ θὰ μείνῃς εὐχαριστημένη!

— Ὁ καϊμένος ὁ πατέρας! Ἔχει τόσον καιρὸ νὰ ἑορτάσῃ τὰ γενέθλιά του!... Τρέχω τώρα εἰς τὴν Βασιλικὴν Ὁδόν. Δώσε μου, σὲ παρακαλῶ, τὸ πανεράκι μου· θὰ φέρω τὰ ἄνθη καὶ τὸ γλύκισμα.

Εἰς διάστημα ὀλίγων ἑβδομάδων, μεγάλη καὶ εὐτυχὴς μεταβολὴ συνετελέσθη ἐν τῷ οἰκίσκῳ τῆς ὁδοῦ Βιλλερέ. Διὰ τὸν πτωχὸν καλλιτέχνην τῶν κηρίνων πλαγγόνων καὶ ἡ παραμικρὰ ἐπιτυχία εἶχεν ἀποτέλεσμα σημαντικόν. Ἐπὶ τέλους εὗρεν ἕνα ἄνθρωπον, ἱκανὸν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν τέχνην του! Ἔ, δὲν ἦτο τοῦτο ὀλίγον διὰ τὸν πάσχοντα καὶ ἀπογοητευμένον καλλιτέχνην! Τῷ ἐφάνη ὅτι τῷ ἐνεφύσησαν νέαν ζωὴν ἡ ἐλπὶς ἐπανῆλθεν εἰς τὰ στήθη του. Ἔβλεπεν ὅτι τοῦ λοιποῦ ἐργαζόμενος ἠδύνατο νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ τῆς μικρᾶς κόρης, τῆς τόσον ἀφωσιωμένης καὶ ὑπομονητικῆς, ἡ ὁποία τον ἠγάπα τόσον καὶ συνεμερίζετο ὅλας του τὰς θλίψεις καὶ στερήσεις. Τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου, τὰ ἀγαλμάτια καὶ τὰ συμπλέγματα, τὰ ὁποῖα εἶχον κατασκευάσῃ αἱ ἐπιδέξιαι χεῖρές του, ἐγκατέλειπον τὸ μελαγχολικὸν οἴκημα, ὅπου εἶδον τὸ φῶς καὶ ἐγκαθιδρύοντο εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ κυρίου Ἔνσδορτ, ὅπου ταχέως εὕρισκον θαυμαστὰς καὶ ἀγοραστάς. Ἡ μικρὰ Δέα, ἡ ὁποία ὡς μεγάλη πλέον διεῤῥύθμιζε καὶ ἐνυδέρνα τὰ τοῦ οἴκου, μὲ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα τώρα ἐκέρδιζαν, ἔκαμνεν ὅ,τι ἐνόμιζε καλὸν ὑπὲρ τῆς ἀνέσεως καὶ τῆς εὐζωΐας τοῦ πατρός της. Ἐκεῖνος ἀφ' ἑτέρου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἐργασία ἐνέπνεεν ἰδέας ὑγιεστέρας, δὲν ἐπέμενε νἀγοράσῃ τὸν Γαλῶντα Ἄνθρωπον καὶ οὔτε ὡμίλησε πλέον περὶ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νἀπορῶμεν ἂν ἡ Δέα, ἡ ὁποία πρό τινων ἀκόμη ἑβδομάδων, δὲν εἶχεν οὔτε ὅσα τῇ ἐχρειάζοντο, διὰ νἀγοράσῃ ὀλίγον ἄρτον, ἔβλεπε μετ' εὐχαριστήσεως τὴν δέσμην τῶν χαρτονομισμάτων, τὰ ὁποῖα ὁλονέν συνεσωρεύοντο εἰς τὸ συρτάρι τοῦ πατρός της, ἐθεώρει δὲ αὐτὴν ἀρκετὰ πλουσίαν, ὥστε νὰ ἑορτάσῃ τὰ γενέθλιά του διὰ τοῦ μικροῦ ἐκείνου γεύματος.

Ἡ ἑορτὴ ἐκείνη θά τοις ὑπενθύμιζε τὰς ἡμέρας τῆς παλαιᾶς εὐτυχίας. Διότι ὅταν, πρό τινων ἐτῶν, ὁ καλλιτέχνης ἦλθεν ἐκ Γαλλίας, εἶχεν ἀρκετὰ χρήματα. Ἠγόρασε τότε τὸν οἰκίσκον τῆς ὁδοῦ Βιλλερὲ καί τον ἐπίπλωσεν ὄχι βέβαια πολυτελῶς, ἀλλ' ἀνέτως, διὰ νὰ κατοικήσῃ εἰς αὐτὸν μετὰ τῆς νεαρᾶς συζύγου του, ἡ ὁποία εἶχε τόσα ἀλησμόνητα προτερήματα. Ἦτο ἀγαθή, γλυκεῖα, χαρίεσσα, οἰκονόμος, ἐργατική. Παιδαγωγὸς ἄλλοτε παρά τινι πλουσίᾳ οἰκογενείᾳ, εἶχε συνειθίσῃ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ κερδίζῃ, ἐβοήθει δὲ εἰς τὰς δαπάνας τὸν σύζυγόν της, δίδουσα μαθήματα κλειδοκυμβάλου εἰς τὰ πλούσια κοράσια τῆς συνοικίας. Ὁ καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρκετὰ ἰδιόρρυθμον χαρακτῆρα, καταληφθεὶς ἤδη ἀπὸ τὴν παράδοξον ἐκείνην λατρείαν πρὸς τὰ ποιήματα τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ, κατεγίνετο νἀναπαριστᾷ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰς σκηνάς, ὁτὲ μὲν διὰ τοῦ χρωστῆρος, ὁτὲ δὲ διὰ τοῦ κηροῦ. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπώλει καμμίαν τῶν πλαγγόνων αὐτῶν ἢ τῶν εἰκόνων, τοῦ ἔδιδον καμμίαν παραγγελίαν καὶ αἱ ἡμέραι παρήρχοντο ἡσύχως.

Ἀλλ' ἀπὸ τὸν αἴθριον ἐκεῖνον οὐρανόν, ἔπεσεν ἐξαίφνης κεραυνός... Ἡ νεαρὰ σύζυγος τοῦ καλλιτέχνου ἀπέθανε καὶ τὸ βαρὺ φορτίον τῆς ζωῆς ἀκετέθη ἐνωρὶς πολὺ ἐπὶ τῶν μικρῶν ὤμων τῆς Δέας, ἡ ὁποία ναὶ μὲν το ἔφερε μετὰ θάρρους καὶ γενναιότητος, ἀλλ' εἶχε πολὺ εὔθραστον ὀργανισμόν, ὥστε νἀνθέξῃ μέχρι τέλους...

(Ἕπεται συνέχεια)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Καλά μου παιδιά,

Ἡ Διάπλασίς σας εἶνε σήμερον ὀλίγον ἀδιάθετη. Ἔχει δυνατὸν πονοκέφαλον, καὶ ἂν ἠξεύρατε ἀπὸ τί; Ἀπὸ τὲς φωνὲς τῶν παιδιῶν που κάμνουνα Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας.» Τὸ γραφεῖον μας, καθὼς γνωρίζετε, εἶνε ἀκριβῶς ἀπέναντι εἰς τὴν Χρυσοσπηλιώτισσαν Ἡ μικρὰ πλατεῖα τῆς Ἐκκλησίας εἶνε τὸ κέντρον τῆς συναθροίσεως ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς γειτονιᾶς. Ἐδῶ παίζουν συνήθως τὰ διάφορα παιγνίδιά των. Ἀλλ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας γίνεται ἕνα κακὸ τρομερό. Τὰ παιδιὰ τρέχουν, πηδοῦν, ῥίπτουν λιθάρι, παλεύουν.... Γυμνάζονται, βλέπετε, διὰ τοὺς μέλλοντας Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Ἀλλὰ τί βοὴ εἶνε ἐκείνη, τί φωνές, τί κακό. Ποῦ νὰ βκστάξῃ ἡ καϊμένη ἡ κυρία μου! Ἐπὶ τέλους τὴν ἔπιασε τὸ κεφάλι της.

Ἀλλὰ ἡ Διάπλασις ἀγαπᾷ πολὺ τὰ παιδιά, ὅλα τὰ παιδιά, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πτωχὰ παιδιὰ που παίζουν 'στοὺς δρόμους. α Ἂς παίζουν τὰ καϊμένα, μοῦ ἔλεγε, ἂς γυμνασθοῦν... Δὲν παραπονοῦμαι.. Μόνον ποῦ δὲν εἰμπορῶ νὰ γράψω τώρα, καθὼς μοῦ πονεῖ ἔτσι τὸ κεφάλι. Δὲν κάμνεις μίαν ἐπιστολὴν ἐσύ, Μάρθα, νὰ προτείνῃς τὴν ἐρώτησιν διὰ τὴν Δευτέραν μου Κυριακήν;»

Ἐδίστασα ὀλίγον νὰ δεχθῶ τὴν ἐξαφνικὴν αὐτὴν πρότασιν. Ἐγὼ νὰ γράψω σὲ σᾶς! ἐγὼ ἡ γρηὰ Μάρθα, ποῦ δὲν εἰξεύρω τί θὰ πῇ πνεῦμα, ποῦ δὲν ἐννοῶ τὰ λογοπαίγνια, ποῦ ἀγαπῶ τὰ σοβαρὰ καὶ τὰ μετρημένα λόγια;... Ἀλλὰ μοῦ ἔδωσε τόσον θάρρος ἡ καλή μου Διάπλασις! «Ἔννοια σου, μοῦ εἶπε, τὰ παιδιά σε ἀγαποῦν καὶ θά σε διαβάσουν μὲ πολλὴν των εὐχαριστησιν. Ποῖος τὸ εἰξεύρει μάλιστα ἂν δὲν σε βάλω καμμίαν φορὰν νὰ κάμῃς καὶ τὴν κρίσιν! Ἔπειτα τί νομίζεις; Καὶ τὰ παιδιὰ δὲν ἀγαποῦν τὰ σοβαρὰ καὶ τὰ μετρημένα γεροντικὰ λόγια;»

Λοιπόν το ἀπεφάσισα. Σᾶς γράφω, διὰ νὰ σας ἐρωτήσω ἐκ μέρους τῆς Διαπλάσεως. Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται:

Ἡ Διάπλασις ἤθελε καμμίαν φορὰν νὰ σας κάμῃ ἕνα τραπέζι καὶ νὰ σας προσκαλέσῃ ὅλους, μὰ ὅλους. Τὸ πρᾶγμα βέβαια δὲν εἶνε τόσῳ εὔκολον, δι' αὐτό, βλέπετε, εἶνε ἀκόμη ὑπὸ σκέψιν. Ἀλλὰ ἔως ὅτου πραγματοποιηθῇ αὐτὸ τὸ ὡραῖον ὄνειρον, ἡ Διάπλασις ἤθελε νὰ μάθῃ ποῖα φαγητὰ προτιμᾶτε. Λοιπὸν σᾶς ἐρωτᾶ: Ἂν τὸ τραπέζι αὐτό, ποῦ σκοπεύει νὰ σας κάμῃ, ἐπρόκειτο νἀποτελῆται ἀπὸ τρία πιάτα, τί φαγητὰ ἠθέλατε ἐκλέξει σεῖς, καὶ εἰ δυνατὸν πῶς τὰ κατασκευάζουν;

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐρώτησις· θὰ ὑποδείξετε τρία φαγητὰ τοῦ γούστου σας καὶ τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς των, ἂν τον ξεύρετε. Ἔχετε καιρὸν νἀπαντήσετε μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαΐου. Ἡ Δευτέρα Κυριακὴ θὰ δημοσιευθῇ εἰς ἓν ἀπὸ τὰ πρῶτα φυλλάδια τοῦ Ἰουλίου. Ἐμπρὸς λοιπόν, ἑτοιμασθῆτε, καλά μου παιδιά! ὅλοι καὶ ὅλαι θέλομεν νἀπαντήσετε, ὅλοι καὶ ὅλαι. Ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡ ἀπάντησίς σας πρέπει νὰ εἶνε γραμμένη εἰς ξεχωριστὸν φύλλον χάρτου καὶ νὰ φέρῃ ἐπάνω τὰς λέξεις «Διὰ τὴν Δευτέραν Κυριακὴν τῆς Διαπλάσεως.» Οἱ λοιποὶ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ εἶνε οἱ ἴδιοι καὶ τους ξεύρετε.

Αὐτὰ μοῦ παρήγγειλε νὰ σας γράψω ἡ Διάπλασις. Χαιρετίσματα ἀπὸ τὸν Ἀνανίαν καὶ ἀπὸ τὰς ἀδελφάς του, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν Πίσσαν, τὴν χαϊδευμένην μας· ὅλοι εἶνε κατενθουσιασμένοι πού τους ἐνθυμεῖσθε καὶ τους στέλλετε χαιρετίσματα.

Σᾶς γλυκοφιλῶ

Η ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΚΑΙ ΑΙ ΡΙΖΑΙ

Μίαν ὡραίαν θερινὴν ἡμέραν, τὰ φύλλα ὑψηλῆς καὶ εὐθαλοῦς δρυός, διαχύνοντα τὴν πυκνὴν των σκιάν, ἐκαυχῶντο εἰς τοὺς γλυκεῖς ζεφύρους:

« Ἡμεῖς εἴμεθα ὁ μόνος στολισμὸς τῆς πεδιάδος, ἔλεγαν. Ὁ κορμὸς αὐτός, ὁ ἄχρηστος, εἰς ἡμᾶς ὀφείλει τὴν μεγαλοπρέπειάν του, τὴν χάριν του, τὸ κάλλος του. Τί θὰ ἦτο χωρὶς ἡμᾶς; Εἰμπορεῖτε νὰ εἰπῆτε ὅτι δὲν καυχώμεθα δικαίως; Ἡμεῖς σχηματίζομεν τὴν σκιὰν τὴν φιλόξενον, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔρχεται νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας ὁ ὁδοιπόρος, καὶ νὰ κοιμηθῇ. Ἐδῶ, μόλις μυρίσῃ ἡ ἄνοιξις, ἔρχονται οἱ βοσκοὶ καὶ ἡ βοσκοποῦλες νὰ στήσουν χοροὺς μὲ τραγούδια. Ἐδῶ τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας φάλλει ἡ ἀηδών. Καὶ σεῖς ἀκόμη, πιστοὶ ζέφυροι, ἂν δι' ὀλίγας ἡμέρας ἀπομακρύνεσθε ἀπὸ τὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα τόσον ἀγαπᾶτε, πάλιν ἐπιστρέφετε διὰ νὰ παίξετε μαζί των.

— Καὶ δι' ἡμᾶς δὲν ἔχετε τοὐλάχιστον ἓν εὐχαριστῶ; εἶπεν ἀσθενὴς καὶ ὑπόκωφος φωνή, ἐξερχομένη ἀπὸ τὴν γῆν.

— Ποῖος τολμᾷ ἀπὸ ἐκεῖ-κάτω νὰ μας διακόπτῃ; Ὅταν ἡμεῖς ὁμιλῶμεν, σεῖς οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ σιωπᾶτε! Τί νομίζετέ πως εἶσθε; εἶπον φρίσσοντα τὰ ὑπερήφανα φύλλα.

— Εἴμεθα ἡμεῖς... ἡμεῖς αἱ ὁποῖαι καταδικασμέναι νὰ ζῶμεν εἰς τὸ σκότος, εἰς τὴν ἀφάνειαν, ζῶμεν διὰ νὰ σας τρέφωμεν. Πῶς το λησμονεῖτε; Εἴμεθα αἱ ῥίζαι τοῦ δένδρου, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον λάμπετε. Πραγματικῶς εἶσθε ὡραῖα καὶ ἡ θέσις σας εἶνε ἐπίζηλος. Ἀπολαύσατε ἐν εἰρήνῃ τῆς εὐτυχίας σας. Ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε ποτὲ ὅτι ἡ τύχη σας, ὅσον εἶνε διαφορετική, εἶνε στενῶς συνδεδεμένη μὲ τὴν ἰδικήν μας. Κάθε χρόνον, ὅταν ἔρχεται ἡ ἄνοιξις, γίνονται νέα φύλλα. Ἀλλ' ἂν καμμίαν φορὰν ξηρανθῇ ἡ ῥίζα σας, κορμός, κλάδοι καὶ φύλλα, ὅλα θὰ συναποθάνετε! »

[Κατὰ τὸν μῦθον τοῦ ΚΡΙΩΦ]

Η ΕΣΠΕΡΑ

Σ' τὴ δύσι του ἡ Ἥλιος ὅταν γέρνῃ
ἀφίνοντας τὸ ὕστερο φιλί,
ἡ φύσις νέα χάρι τότε πέρνει
κ' ἐνδύνεται μ' ἀλλοιώτικη στολή.

Μὲ χρώματα ῥοδόχρυσα προβάλλουν
τά σύννεφα, οἱ κάμποι, τὰ βουνά,
καὶ τὰ πουλιὰ μὲ τὴ λαλιά τους ψάλλουν
ὁλόγλυκα τραγούδια ζωντανά.

Στὴ στάνη τους τὰ πρόβατα γυρίζουν,
βελάσματα γροικᾶς ἐδῶ κ' ἐκεῖ
τὰ ἄγρια μανδρόσκυλα γαυγίζουν,
γυρνοῦν ἀπ' τὴ δουλειὰ οἱ χωρικοί.

Καὶ λίγο-λίγο φθάνει τὸ σκοτάδι
κ' ἀπλώνεται παντοῦ ἡ σιγαλιά,
καὶ τῶν πουλιῶν σωπαίνει τὸ κοπάδι
καὶ σβύνετ' ἡ ὡραία τους λαλιά.

Ι. Θ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΑΣ ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ὅσοι ἀνεγνώσατε τὸν ἐν σελίδι 119 μῦθον «Τὰ φύλλα καὶ αἱ ῥίζαι», θὰ παρετηρήσατε ὅτι δὲν ἔχει ἐπιμύθιον. Τί ἐννοεῖ ἄρά γε δι' αὐτοῦ τοῦ μύθου ὁ Κλελώψ; Ἀπαντήσατέ μας σεῖς. Θὰ δημοσιεύσωμεν τὸ καλλίτερον ἐπιμύθιον ἀπὸ ὅσα θὰ μας σταλοῦν, μὲ τὸ ὄνομα ἢ μὲ τὸ ψευδώνυμον τοῦ στέλλοντος. Καλλίτερον ἐπιμύθιον ἐννοοῦμεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ ἐμβαθύνῃ περισσότερον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ μύθου. Μεταξὺ δὲ δύο ἢ περισσοτέρων ὁμοίων ἐπιμυθίων, θὰ προτιμηθῇ τὸ καλλίτερον διατυπωμένον. Δεχόμεθα λοιπὸν ἀπαντήσεις μέχρι τῆς 15 Μαΐου καὶ... περιμένομεν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Διδάσκαλος. Λοιπόν, Θοδωράκη, ἂν ὁ πατέρας σοῦ που εἶνε παντοπώλης, ἔχῃ 100 αὐγὰ καὶ τὰ 20 εἶνε χαλασμένα, τί χάνει;

Ὁ Μαθητής. — Δὲν χάνει τίποτε, γιατὶ θὰ τα πωλήσῃ καὶ τὰ χαλασμένα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον νὰ τα κάμουν ὀμελέττα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουκίου Σκεβόλα

* * *

Διὰ νὰ ἴδῃ μίαν μεγάλην κηδείαν, ἕνας μικρὸς λοῦστρος ἀναρριχᾶται εἰς ἕνα φανὸν τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

Ὁ ἀστυφύλαξ τὸν βλέπει καὶ του φωνάζει:

— Δὲν ἐντρέπεσαι! Κάτω ἀπ' ἐκεῖ γρήγορα! Κάτω!

Καὶ ὁ μικρὸς λοῦστρος μὲ τὸ εὐγενέστερον μειδίαμα:

— Ἔννοια σας, κύριε ἀστυφύλακα, μὴν ἀνησυχῆτε, δὲν πέφτω!..

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῦ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἄκουσε λοιπὸν τί μου ἀπαντᾷ ὁ ***Χαλασμὸς Κόσμου, Πανελλήνιε Ζεῦ***: «Τὸ ὄνομά μου εἶνε ***Χαλασμός***, τὸ ἐπώνυμόν μου ***Κόσμου***. Ἄρα τὸ ὀνοματεπώνυμόν μου ***Χαλασμὸς Κόσμου***. Σοῦ ἐπιτρέπω εὐχαρίστως νὰ τα εἴκῃς εἰς τὸν ***Πανελλήνιον Δία***. Ἂν ἐνόμισε ὅτι πρόκειται περὶ ψευδωνύμου, ἠπατήθη. Ὄχι, ὄχι, εἶμαι ἐγώ, ὁ Χαλασμὸς Κόσμου· ἂν δὲν τὸ πιστεύῃ, ἂς ἔλθῃ εἰς τὸ Σχολεῖόν μου νὰ ἰδῇ ποῦ εἶμαι γραμμένος εἰς τὸν κατάλογον. Ἐπὶ τέλους ἂς ἐρωτήσῃ καὶ τὸν Διανομέα τῆς Διαπλάσεως.» Καὶ ἐγώ, Πανελλήνιε Ζεῦ, δὲν το εἶξευρα ὅτι ὁ ***Χαλασμὸς Κόσμου*** εἶνε ἀληθινὸν ὄνομα. Τί περίεργον πρᾶγμα!

Ἀργότερα νάλλαξης ψευδώνυμον, ***Ὀμηρειάς*** δηλαδὴ ἀφ' οὗ τελειώσῃ ὁ τρέχων διαγωνισμὸς τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Τὸ αὐτὸ θὰ εἴπω καὶ εἰς ὅλους τοὺς μικροὺς μου φίλους, ὅσοι ἐπρότειναν ἀλλαγὴν ψευδωνύμου, διότι ἡ τοιαύτη ἀλλαγὴ τώρα θὰ μου ἔφερε δυσκολίαν. Λοιπόν, ἀγαπητὴ ***Ὀμηρειάς***, καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐξετάσεις. Μὴ λησμονήσῃς νὰ μου ἀναγγείλῃς τὸ ἀποτέλεσμα.

Τὰ ψευδώνυμα τῶν τεσσάρων μικροτέρων ἀδελφῶν σου, ***Ἰρυσάετε***, ἂς εἶνε: ***Πελαργός. Προμηθεύς, Φοῖνιξ*** καὶ ***Κυναίγειρος***. — Ὡς πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις, πραγματικῶς εἶχον γίνῃ μερικὰ τυπογραφικὰ λάθη, ***μαστὸς*** ἀντὶ ***μεστὸς*** π. χ. καὶ ἄλλα. Τοῦτο ὅμως δὲν βλάπτει κανένα ἀπὸ τοὺς διαγωνιζομένους, διότι εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λύσεων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ τυπογραφικὸν λάθος, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε εἶνε δι' ὅλους.

Ὄχι, ***Φίλεργος Χελιδών***, οὔτε πρὸς στιγμὴν μοῦ ἐπέρασε ἡ ἰδέα ὅτι διαψεύδεις τὸ ψευδώνυμόν σου. Ἀλλὰ μὲ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας καὶ ποῖος δὲν παρημέλησεν ὀλίγον τὰς ἀσχολίας του καὶ τὰ καθήκοντά του; Τώρα λοιπὸν ἐργασία διὰ νὰναπληρωθῇ τὸ ἀπολεσθέν. Ἡ ἐπιστολή σου, ἡ γεμάτη ἐνθουσιασμόν, πολὺ μὲ εὐχαρίστησε. Τὶ καλὰ ἂν μου ἔγραφες συχνότερα!

Πολὺ ἐκτενὲς τὸ αἴνιγμά σου, ***Ἀρχιγαβαρχε Θεμιστοκλῆ***, καὶ δυστυχῶς δὲν θὰ δημοσιευθῇ. Ἀλλὰ μὴ νομίσῃς ὅτι θὰ το ἀνεγίνωσκεν ὁ Ὀλυμπιονίκης, τὸν ὁποῖον ἤθελες δι' αὐτοῦ νὰ τιμήσῃς. Εἶνε ἁπλοῦς καὶ ἀγράμματος χωρικός... Σοῦ ἔστειλα τὰ φυλλάδια, τὰ ὁποῖα ἐχάθησαν εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον.

Ριχμένη εἰς τὴν ἐξώθυραν, Δ. Κ. Ζαλοκώστα, ἔρμαιον τοῦ πρώτου εἰσελθόντος, εὑρέθη ἡ ἐπιστολή σου. Τίνος τὴν ἔδωκες νὰ τὴν φέρῃ; Θαῦμα εἶνε πῶς τὴν ηὗρα κατὰ τύχην. Ἀλλὰ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ***Παιδικοῦ Θεάτρου*** δὲν ὑπῆρχε μέσα. Φρόντισε νὰ μοῦ το στείλῃς, ἂν θέλῃς νὰ λάβῃς τὸ βιβλίον.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παραστήσῃς εἰς τὸ Σχολεῖον, ***Εὔδρομος Οἰκία***, διὰ νὰ γίνῃς συνδρομήτρια τοῦ ***Παιδικοῦ Θεάτρου***. Τὸ βιβλίον εἶνε διδακτικώτατον καὶ διασκεδαστικώτατον καὶ πρέπει νὰ το διαβάσουν ὅλα τὰ παιδιά. Νὰ ἤξευρες τί εὔμορφα πράγματα ποῦ ἔχει μέσα! Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ ἴδῃς τῶν πίνακα περιεχομένων.

Μολονότι δὲν σου ἐζήτησα τὴν ἄδειαν, ***Εὐαίσθητος Καρδία***, ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν σου εἰς ἐπήκοον τοῦ κ. Φαίδωνος, ὁ ὁποῖος πολὺ πολὺ εὐχαριστήθη—φαντάζεσαι πλέον πόσον.—Τί χρῆμα νὰ μή μου περιγράψῃς τὸ ἐργόχειρόν σου, διὰ νὰ το γνωρίσω εἰς τὴν ἀγορὰν ὑπὲρ τοῦ νοσοκομείου! Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἦτο ὡραιότατον. Νὰ μοῦ φιλήσῃς τὴν ἀδελφήν σου.

Καὶ ἀπὸ τὴν ἰδικήν σου ἐπιστολήν, ***Χρυσῆ Ἀμμουδιά*** (ἀργότερα ἀλλάζεις ψευδώνυμον) ἀνέγνωσα τὴν σχετικὴν περικοπὴν εἰς τὸν κ. Φαίδωνα. Μοῦ παρήγγειλε νὰ σε συγχαρῶ διὰ τὰς ἰδέας σου καὶ νὰ σ' εὐχαριστήσω διὰ τὰς γλυκείας σου λέξεις. Ἐν γένει τὸ γράμμα σου ἐξυπνότατον καὶ ἤθελα νὰ μου γράψῃς συχνότερα.

Εὔχομαι καὶ ἐγὼ νὰ σ' εὐνοήσῃ ἡ τύχη τὸ προσεχὲς ἔτος, φίλε ***Ἕκτωρ Δεσύλλα***. Καὶ νὰ ἰδῇς ποῦ τότε θὰ προσφέρω ἀκόμη καλλίτερα δῶρα. Ἀσπάζομαι τὴν Οὐρανίαν καὶ τὴν Πολυξένην. Διατί δὲν μου ἔγραψαν αὐτὴν τὴν φοράν;

Μοῦ ἐπροξένησε τόσην χαρὰν καὶ εὐχαρίστησή ἐπιστολή σου, ***Σμυρναῖε Ἀθλητά***, ὥστε νὰ ἠμπορέσῃν νὰ ἐλάμβανα καθ' ἡμέραν ἀπὸ μίαν τοιαύτην. Εἶνε δικαίωμά σου νὰ λάβῃς μέρος εἰς τοὺς Διαγωνισμούς μου ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Τὸ φυλλάδιον ποὺ μου ἐζήτησες σοῦ το ἔστειλα. Τώρα περιμένω νὰ ἐκπληρώσῃς τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν μοῦ δίδεις...

Ἀγαπητή μου ***Δέα***, τὸ παιδικὸν πνεῦμα ποὺ μου ἔστειλες τὸ ἔχω δημοσιεύσῃ ἄλλοτε. Στεῖλε μου τίποτε νεώτερον. Τί ὡραῖα εἰς τὸ Ταϋγέτ, ἔ;

Τὸ ***Ἥσυχο Ἀεράκι*** μὲ παρακαλεῖ νὰ διαβιβάσω τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὴν ***Ἀττικὴν Νύκτα*** ἕνεκεν τῆς μεγάλης εὐγενείας της. — Ὁ ***Ἀετὸς τῶν Ὀρέων*** ἔχει μίαν γάταν ὀνομαζομένην ***Ψίναν***, ἡ ὁποία ἀσπάζεται τὴν ***Πίσσαν*** μου. — Ἀσπάζομαι τὸν φίλον μου Θρασύβουλον Ζωϊόπουλον καὶ τὸν περιμένω εἰς τὰς διακοπάς.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι 25 Μαΐου 1896.

Τέλος τοῦ 46ου Διαγωνισμοῦ.

Λήγει εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον ὁ 46ος Διαγωνισμὸς τῶν λύσεων καὶ θὰ προκηρυχθῇ νέος εἰς τὸ μεθεπόμενον φύλλον.

201. Λεξίγριφος

Τὸ σύνολόν μου ἔστεψε θεὸν πρὸς εἰρωνείαν.
Τὰ δύο τελευταῖα μου σκορπίζουν εὐωδίαν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δουρείου Ἤπειου

202 Λεξίγριφος.

Τὴν ζωὴν μου εἰς τὰ ὄρη κ' εἰς τὰ δάση τὴν [περνῶ
καὶ ἀλλαίμονον 'ς ἐσένα ἂν ἐμπρός μου σὲ εὑρῶ
Μὴ νομίσῃς πῶς γλυτώνεις ἂν εἰς δύο μὲ χωρίσῃς
μένω πάλιν ὅπου ἤμην πλὴν καὶ κάτι ἄλλο βρίσκεις
Βρίσκεις ἄνθος ποὺ σε εὐφραίνει καὶ φυτρώνει ['ς τοὺς ἀγροὺς
'ς τὰ λειβάδεια, 'ς τοὺς λειμῶνας καὶ 'ς τοὺς [κήπους σου αὐτοὺς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χρυσαίτου

203 Αἴνιγμα

Τέλος κι' ἀρχὴ μ' ἀποτελοῦν ἀνάποδα βαλμένα.
Γεννῶμαι ἀπὸ τὰ πτηνὰ κ' ἐκεῖνα ἀπὸ μένα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Εὐδρόμου Οἰκίας

204—206. Περιφράσεις.

Ποῖα εἶνε τὰ διὰ τῶν κάτωθι περιφράσεων δηλούμενα κύρια ὀνόματα;

1. Ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.
2. Ὁ πατὴρ τῆς Ἰατρικῆς.
3. Ὁ υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἠπείρου

207. Λογοπαίγνιον.

Κατὰ τί ὁμοιάζουν οἱ τρελλοὶ μὲ τὰ καλὰ βιβλία;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῶν Ὀρέων

208—209 Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων

1. Ἡ πονηρία καὶ τὸ ψεῦδος εἰσὶ μισητά.
2. Καταδάμαζε ὦ παῖ, τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα βλάπτουσι, καὶ ἀγάπα τὴν ἀρετήν, ἥτις ἐξευγενίζει.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσῆς Βροχῆς

210—214. Μαγικὴ προθέσεις.

Δι' ἀντικαταστάσεως ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς προθέσεως, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀστήρ, ὀστᾶ, νερά, Ῥῆνος, τρανή.

Ἐστάλη ὑπὸ Θρασυβούλου Θ. Ζωϊοπούλου

215 Ἑλληνοσύμφωνον.

Ο—αυσσο-σοιαει-ασιο-ειση—η—ιαο—υαει—ειυεω—α—ασωη.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς 10, 17 καὶ 24 Φεβρουαρίου

84. Ἔλαφος (Ἔλα, φῶς). — **85.** Κόλαξ, κοάξ. — **86.** Διότι δὲν σαρόνονται μόνα των. **87-90.** 1, ὁ Ὅμηρος. 2, αἱ Ἀθῆναι. 3, ἡ φιλοσοφία. **4**, Αἱ χελιδόνες.—

91.

Π Α Ρ Α	Α Α
Α Β Ε Λ	Ε Ρ Ι Σ
Ρ Ε Π Ω	Ι Π
Α Λ Ω Σ	Ρ Η Μ Α
	Ι Α
	Ο Σ Σ Α
	Ν Ξ

—**92**

93-94. 1, Ῥᾶχις. 2, Σιαγών — **95-97.** Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τῶν γραμμάτων β, η, αἱ ἑξὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: βῆμα, Ἄρθηλα, ἔφηβος.—**98.** ΑΘΗΝΑΙ (1, Ανά. 2, ΘΗρα. 3, ΝΑΙχι).

99. Ἀθηναῖε (Ἀθηνᾶ, εἰς).— **100.** Δόκτωρ, δκτώ —**101.** Ὤν, ὠόν.—**102.** Ψαρά, ἄραψ. —**103.** Ἔχει 119 βαθμίδας.—

104.

ΓΕΛΩΝ	
ΚΩΝΟΣ	
ΤΗΝΟΣ	
ΚΙΣΣΑ	
ΑΡΤΟΣ	

—**105.** Ἡ λέξις προσοδοφόρος.—**106.** Διότι δὲν μᾶς το χαρίζουν.—**107.** Ὅστις ἅπαξ συνηθίσει νὰ ἐγείρεται πρωΐ αὐτος μόνον θὰ νοήσῃ τί ἀξίζει ἡ ζωή.

108. Παναθήναια (Πᾶν, Ἀθῆναι, α).—**109.** Πάρμα, ἅρμα.—**110.** Ρώμη.—**111.** Μόνον 20 δακτύλους, διότι καὶ αἱ τρεῖς εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον —**112—113.** 1, Ὑς. 2, Ὄνος. 3, Αἴξ.—**114—118.** Τῇ προσθήκῃ τοῦ γράμματος η σχηματίζονται αἱ λέξεις: γηραιός, ὠλένη, Κορᾶης, ἤρεμος, ἄσημος.—**119.** ΒΕΡΝΗ (1, Βερίγγειος. 2, Ἐπίδαυρος. 3, Ρώμη. 4, Νιαγάρας. 5, Ἤπειρος).